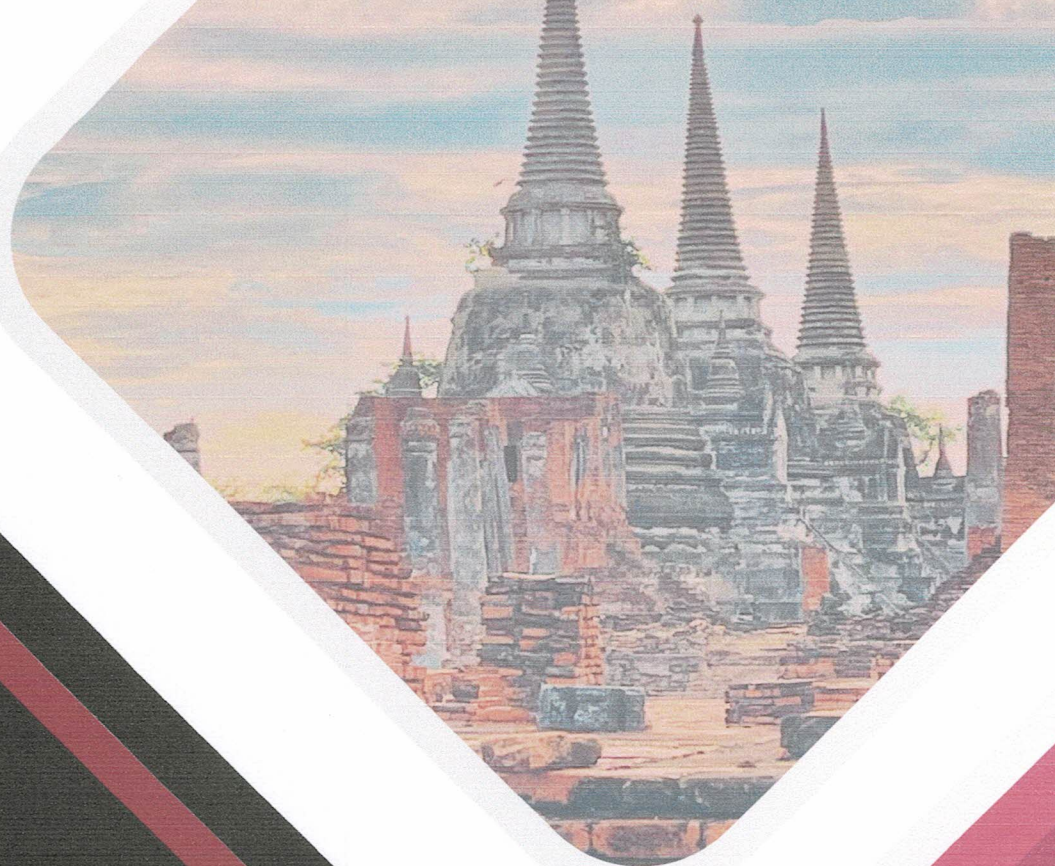

 ARUCON 2021

การประชุมวิชาการระดับชาติ

“ราชภัฏกรุงเก่า”

ครั้งที่ 4

Proceeding

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการ

ภาคบรรยาย

16 - 17 ธันวาคม 2564

รูปแบบการประชุมออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting

จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คำนำ

ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติขึ้น เพื่อให้คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา บุคลากรในแวดวงวิชาการและวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และภาคประชาสังคม ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานทางวิจัย ภายใต้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายใน ได้แก่ สถาบันวิจัยและพัฒนา คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย และความร่วมมือจากสถาบันทางการศึกษาต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สมาคมส่งเสริมการวิจัย และสมาคมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า (ประเทศไทย)

สำหรับในปี พ.ศ. 2564 โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาดำเนินการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 16 – 17 ธันวาคม 2564 ในรูปแบบการประชุม Online

เนื้อหาในเล่มประกอบด้วย บทความวิจัยของผู้เข้าร่วมการนำเสนอผลงานวิจัย ในภาคบรรยาย (Oral Presentation) จำนวน 71 บทความ ซึ่งผ่านการตรวจประเมินคุณภาพทางวิชาการจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) สาขาการศึกษา จำนวน 17 บทความ 2) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 20 บทความ 3) สาขาวิทยาการจัดการและบริหารธุรกิจ จำนวน 4 บทความ และ 4) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 30 บทความ

บทความวิจัยของผู้เข้าร่วมการนำเสนอผลงานวิจัย ในภาคโปสเตอร์ (Poster Presentation) ซึ่งผ่านการตรวจประเมินคุณภาพทางวิชาการจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 39 บทความ ซึ่งผ่านการตรวจประเมินคุณภาพทางวิชาการจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) สาขาการศึกษา จำนวน 12 บทความ 2) สาขาวิทยาการจัดการและบริหารธุรกิจ จำนวน 12 บทความ 3) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 13 บทความ และ 4) สาขาวิจัยสถาบัน จำนวน 2 บทความ

คณะผู้จัดงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การจัดประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้ เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา บุคลากรในแวดวงวิจัย ตลอดจนผู้สนใจทุกท่าน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเครือข่ายในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัย นวัตกรรม และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติสืบไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ธันวาคม 2564

PROCEEDINGS

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ
“ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ 4

*ภาคบรรยาย
(Oral Presentation)*

วันที่ 16 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2564
รูปแบบการประชุม Online ผ่านระบบ Zoom Meeting
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ 4
วันที่ 16 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2564
รูปแบบการประชุม Online ผ่านระบบ Zoom Meeting
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หน่วยงานร่วมจัดการประชุมวิชาการ

เจ้าภาพหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนา

คณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะบัณฑิตศึกษา

เจ้าภาพร่วม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สมาคมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า (ประเทศไทย)

สมาคมส่งเสริมการวิจัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูสิทธิ์ ประดับเพ็ชร

อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะกรรมการอำนวยการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณธำ

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและพัฒนาท้องถิ่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี มหันตรัตน์

รองอธิการบดีฝ่ายทรัพยากร

อาจารย์จิรศักดิ์ ชุมวรานนท์

รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์ เนียมมณฑอม

รองอธิการบดีฝ่ายบริหารงานวิชาการ

อาจารย์ ดร.นพดล ปรำงค์ทอง

รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจการสภามหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญไธ เจริญผล

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

อาจารย์นรินทร์ อุ่นแก้ว

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหารงานทั่วไปและกฎหมาย

อาจารย์สุดารัตน์ เกลี้ยงสะอาด

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สถิตย์พนางค์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บริบูรณ์ ขอบทำดี
 รองศาสตราจารย์ ดร.วิณัฏฐา แสงสุข
 อาจารย์ประพันธ์ แสงทองดี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลพรรณ รุ่งพรหม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช ปรีสังคะ
 อาจารย์ ดร.สุรินทร์ ศรีสังข์งาม
 อาจารย์พินิจ ศรีสวัสดิ์
 นางลักขณา เตชะวงศ์
 นางสาวพรสวรรค์ คล้ายกัน

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
 คณบดีคณะครุศาสตร์
 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
 คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ผู้อำนวยการสถาบันอยุธยาศึกษา
 ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ
 ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี
 ผู้อำนวยการกองกลาง

คณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติฝ่ายต่างๆ

ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ 1064/2564
 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ

บรรณาธิการ/กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณธำ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สถิตย์พนางค์
 รองอธิการบดี
 ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กรรมการและกองบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.ภาวินี ธนาอนวัช	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
อาจารย์ ดร.ศิริประภา ดีประดิษฐ์	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
อาจารย์ ดร.จิราภรณ์ มีสง่า	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
นางสารภี พูลศิริ	หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญภา หวังที่ซอบ	กรรมการ
อาจารย์เนตรนิภา เจียมศักดิ์	กรรมการ
อาจารย์กันยาลักษณ์ โพธิ์ดง	กรรมการ
ว่าที่ร้อยตรี ดร.คณศ พุกกะพันธุ์	กรรมการ
นางสาวสุจิตรา งามบุญปลอด	กรรมการ
นางสาวอัจฉรา วงษ์หา	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวศรินยา โพธิ์นอก	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพิชญพิจารย์ (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณธำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์ เนียมถนอม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะขันหมาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา แก้วกระจ่าย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ มอนไธสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริบูรณ์ ชอบทำดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา นาควงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดินันท์ เอี่ยมสะอาด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา รัตนเสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ศรีสังข์งาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยา ใจคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สถิตย์พนาวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลพรรณ รุ่งพรหม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพล แสนบุญส่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิตย์ รุ่งราตรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงชมพู หงษ์ชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญภา หวังที่ชอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทร หลังประยูร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร
ว่าที่ร้อยตรี ดร.คณศ พุกกะพันธ์
ดร.จินดาวรรณ จันทมาส
ดร.จิราภรณ์ มีสง่า
ดร.ธนาวรรณ รักษาพงษ์พานิช
ดร.ธานี ชูกำเนิด
ดร.นพดล ปรารงค์ทอง
ดร.ปฐิภาณี ชันธโคก
ดร.พิชิต โชดก
ดร.ภาวินีย์ ธนาอนวัช
ดร.เมธรัตน์ จันทะนี
ดร.วุฒิพงษ์ แบ่งใจ
ดร.ศิริประภา ดีประดิษฐ์
ดร.ศิริรัตน์ ชาวนา
ดร.สุรรัชช์ แซ่เจ๋ย
ดร.สุรินทร์ ศรีสังข์งาม
ดร.อิศรา รุ่งทวีชัย

คณะกรรมการพิชญพิจารย์ (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก
รองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัฐ มิ่งศิริธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.ชิดชนก เชิงเขาว์
รองศาสตราจารย์ ดร.ภญ.นิลวรรณ อยู่ภักดี
รองศาสตราจารย์ ดร.ภญ.พัชราภรณ์ สุดชาภา
รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี ศิริปรัชญานันท์
รองศาสตราจารย์ ดร.มนัญญา คำวชิระพิทักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ตระกูลฮั่น
รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ปิ่นสกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช พูลเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา เสือเอี่ยม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลชัย กุลตวนิช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาวลิต หามนตรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร เชี่ยวจินดาگانต์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาวรรณ แพงศรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ พิษณุภักดิ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณวิภา แพงศรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ พจนจารุวิทย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีวรรณ ตั้งภักดิ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สีบวงส์ กาฬวงศ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขสันติ แวงวรรณ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอราวิล ถาวร
 ดร.กฤษณะ ช่องศรี
 ดร.ชยาภรณ์ เคารพไทย
 ดร.ชุตีวัฒน์ สุวดีพิงศ์
 ดร.ชูเกียรติ เนื้อไม้
 ดร.นรินทร์ นนทมาลัย
 ดร.ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว
 ดร.ปรเมศร์ กลิ่นหอม
 ดร.เพชรวรรณ รัตนทรงธรรม
 ดร.พัทธนันท์ บุตรฉุย
 ดร.รุ่งโรจน์ สงสระบุญ
 ดร.วรรณพรรณ รักษ์ชน
 ดร.วศิน สุขสมบูรณ์วงศ์
 ดร.เอกวินิต พรหมรักษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 มหาวิทยาลัยพะเยา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
 มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยพะเยา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 มหาวิทยาลัยสยาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ภาคโปสเตอร์ (Session Chair)

รองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ.ดร.ทิลดิสร์ รุ่งเรืองกิจไกร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร เชี่ยวจินดาگانต์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณวิภา แพงศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ดร.ปฐมพงษ์ กุ๊กแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ดร.วรรณพรรณ รักษ์ชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ภาคบรรยาย (Session Chair)

รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะชันหมาก

รองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ บุญกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ณ.นิลวรรณ อยู่ภักดี

รองศาสตราจารย์ ดร.ณ.พัชราภรณ์ สุดชาภา

รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี ศิริปรัชญานันท์

รองศาสตราจารย์ ดร.วราฤทธิ์ พานิชกิจโกศลกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช พูลเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยจรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาวลิต หามนตรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร เชี่ยวจินตาทานต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สีบวงค์ กาพวงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกราช วรสมุทรปราการ

ดร.พัชรามร พูลบุญ

ดร.ภาวินีย์ ธนาอนวัช

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กำหนดการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ 4

วันที่ 16 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2564

รูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Meeting

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2564

08.00 – 9.00 น. ลงทะเบียน

09.00 – 9.30 น. พิธีเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ 4

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สถิตย์พนาวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กล่าวรายงานการจัดประชุมวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูสิทธิ์ ประดับเพ็ชร อธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กล่าวเปิดงานประชุมวิชาการ

09.30 – 11.00 น. การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “Does my study require ethical approval?”

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เกสัชกรหญิงพัชรภรณ์ สุดชาภา

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เครือข่าย มหาวิทยาลัยนเรศวร

11.00 – 12.00 น. นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย

12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 16.00 น. นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2564

08.00 – 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 – 12.00 น. นำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

สารบัญ
บทความวิจัยภาคบรรยาย

ลำดับ ที่	รหัส บทความ	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (HS)	หน้า
1	HS201	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องคุ้มครองและการบริหารจัดการมรดกโลก ทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา <i>ปกาศิต เจริมรอด</i>	131
2	HS202	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการกำหนดนโยบายส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน <i>อิสมาแอล เจะเล็ง</i>	139
3	HS203	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรกับความจงรักภักดีต่อ องค์กรของครูโรงเรียนเอกชนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา <i>ณัฐฐา เลิศปัญญาวิวัฒน์ เกษตรชัย และหิ้ม และ กานดา จันทร์แย้ม</i>	145
4	HS204	ความคิดสร้างสรรค์และกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานพระนิพนธ์ของพระราชนิพนธ์ของพระราชนิพนธ์ของ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส.) <i>วิชลดา รอดแก้ว</i>	151
5	HS205	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี <i>จิตตานันท์ มีทิศ พัทธธีรา ผั้ววงศ์ และ สุธิณี อีรานูตร์</i>	159
6	HS206	การตั้งชื่อภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทยของครูที่สอนภาษาจีนในโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา <i>นภัสสรณ์ เหลืองศักดิ์ศรี และ ขวัญดาว มาอยู่</i>	167
7	HS207	แนวโน้มนักท่องเที่ยวชาวจีนในประเทศไทย ในปี 2553-2563 <i>ชุดิมา ภูทอง ปารดา รัตนวิญญูภาส และ พิสิษฐพัฒน์ ปัญญาเร็ว ทองเปลว</i>	173
8	HS208	การพัฒนารูปทรงและการตกแต่งพื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาบางคู่เพื่อผลิตเป็นสินค้า ชุมชน กรณีศึกษา : ชุมชนบางคู่อ.ท่าวัง จ.ลพบุรี <i>พลวัฒน์ เกิดศิริ และ ไกรฤกษ์ ยี่เฮง</i>	180
9	HS209	การแปลคำเรียกขานและการเล่นคำพ้องของนักแปลแฟนซี้ และการทดสอบการรับรู้ ของผู้ชม: กรณีศึกษาละครบุพเพสันนิวาส <i>ชนกพร ปานรสทิพย์</i>	187

**การพัฒนาารูปทรงและการตกแต่งพื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาบางคู
เพื่อผลิตเป็นสินค้าชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี**
**Development of Model and Texture Decoration of Bangkhu Pottery
for Community Goods Production: Cast Study of Bangkhu
Community Thawung District Lopburi Province**

พลวัฒน์ เกิดศิริ¹ และ ไกรฤกษ์ ยี่เฮง²

¹อาจารย์ประจำแขนงวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹Email: Pholawatkoedsiri@gmail.com; ²Email: krailurk_@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปทรงสินค้าที่มีแนวความคิดสร้างสรรค์จากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในชุมชน 2) เพื่อตกแต่งพื้นผิวรูปทรงสินค้าเครื่องปั้นดินเผาจากลักษณะเอกลักษณ์ในชุมชน และ 3) เพื่อคัดเลือกรูปทรงสินค้าเครื่องปั้นดินเผาสร้างเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน การทดลองออกแบบพัฒนารูปทรงและการตกแต่งพื้นผิวให้เกิดลวดลายบนผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาตามกระบวนการผลิตสินค้าเสร็จสมบูรณ์จำนวน 9 รูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลจากการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และการประเมินค่าแสดงความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามคือ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการด้านเครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดลพบุรี กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการร้านจำหน่ายสินค้าของประดับตกแต่งบ้าน กลุ่มที่ 5 ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าของตกแต่งบ้านจำนวน 30 คน ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนารูปทรง และการตกแต่งพื้นผิวผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาทั้ง 9 รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านคุณค่าทางศิลปะหัตถกรรม รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีค่าระดับเฉลี่ยแสดงความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 3.95 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.72 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.25 2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีค่าระดับเฉลี่ยแสดงความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 3.85 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.61 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.32 และ 3) ด้านประโยชน์ใช้สอย รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีค่าระดับเฉลี่ยแสดงความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 3.51 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.37 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.18 บทสรุป การพัฒนารูปทรงและการตกแต่งลวดลายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน โดยภาพรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกันสำหรับตกแต่ง จำนวน 9 รูปแบบ โดยพิจารณาทั้ง 3 ด้านรวมกัน ได้แก่ 1) ด้านคุณค่าทางศิลปะหัตถกรรม 2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า 3) ด้านประโยชน์ใช้สอย ผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีค่าระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.77 อยู่ในระดับดีมาก ผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.57 และผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 3.25 และผลความคิดเห็นในแต่ละด้านและการพิจารณาทั้ง 3 ด้านรวมกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความพึงพอใจ และสนใจรูปทรงและพื้นผิวลวดลายผลิตภัณฑ์แบบที่ 9 ซึ่งมีลักษณะรูปทรงและพื้นผิวลวดลายเป็นเอกลักษณ์ธรรมชาติของนกยูงประจำถิ่นในชุมชน

คำสำคัญ: เอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนท้องถิ่น, เครื่องปั้นดินเผา, ชุมชนบางคู จังหวัดลพบุรี

Abstract

The objectives of study were to 1) develop product models creatively inspired by local environment, 2) decorate the developed pottery products inspired by local identities and 3) select the products to be as an appropriate local community product. From the production design process and product texture decoration, nine models were completely developed and the models were analyzed by Arithmetic Mean. The research instruments used were satisfaction questionnaire and valuational feedback assessment done by questionnaire respondents. The respondents comprised of 30 experts including, 1) art experts, 2) product design experts, 3) pottery manufacturers with experienced expertise in Lop Buri province, 4) home decoration distributors and 5) home decoration consumers. The experts provided useful Feedbacks and comments towards the development of models and its decoration. The result were as followings: 1) For artistic value, the satisfaction of the product model no. 9 was ranked at the highest position with good quality (3.95) and the product model no. 13 was rated as medium quality (3.72) and the product model no. 3 get the product point least quality (3.25) 2) For value added aspect of the product, the satisfaction of the product model no. 9 was ranked at the highest position with good quality (3.85) and the product model no. 13 was rated as medium quality (3.61) and the product model no. 3 get the Product point least quality (3.32) 3) For functional value of the product, the satisfaction of the product model no. 9 was ranked at the highest position with good quality (3.51) and the product model no. 13 was rated as medium quality (3.37) and the product model no.3 get the product point least quality (3.18) According to the valuational feedback assessment process, the developed products were assessed by three aspects including artistic value, value added, and functional value. Moreover, the overall satisfaction of its texture and decoration from product model no. 9 was rated at the highest position with good quality (3.77) The product model no. 13 was rated as medium quality (3.57) and the product model no. 3 get the Product point least quality (3.25) According to the overall satisfaction based on the three aspects, it is indicated that most of the respondents were satisfied and interested in the product model no. 9 Also, the product was presented with a unique characteristic of the owl which was an indigenous animal from the local area.

Keywords: unique characteristic from the local area, Pottery, Bangkhu Community Lopburi Province

1. บทนำ

นับแต่ได้เกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่ภาคกลางประมาณปี พ.ศ. 2549 ที่ผ่านมามีมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยากสภากาชาดไทย ร่วมกับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้เข้ามาสนับสนุน นำแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง มาช่วยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครอบครัว เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกิจกรรมผลิตอาหารรับประทานในครัวเรือน ณ ตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี เน้นการแก้ไขปัญหาเชิงรุกในครัวเรือนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน ทำให้คุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ในอดีตมีชุมชนหนึ่งคือชุมชนบ้านหม้อ ซึ่งเป็นหนึ่งในตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี “บ้านหม้อ” เป็นชื่อที่ได้มาจากภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนบ้านหม้อแต่กาลก่อน เป็นชุมชนคนปั้นหม้อเครื่องใช้ในครัวเรือน คือ ไห ถ้วย ชาม เป็นเครื่องดินเผา ซึ่งมีหลักฐานยืนยันการขุดพบเครื่องปั้นดินเผาเป็นจำนวนมากในหมู่บ้าน จึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านบ้านหม้อ หมู่ที่ 13 ซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งในตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี สืบเนื่องจากการประชุมคลินิกเทคโนโลยีเครือข่ายมหาวิทยาลัย เมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 โดยมีผู้นำชุมชนระดับองค์การบริหารส่วนตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี ได้ติดต่อประสานงานและเข้าพบหารือแจ้งความประสงค์ เข้าพบผู้วิจัย เพื่อขอรับความช่วยเหลือและคำแนะนำ ในการวางแผนการให้ข้อมูล การให้คำปรึกษา และการไปเป็นวิทยากรเพื่อริเริ่มให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูได้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการสร้างกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน โดยตั้งเป้าหมายว่าภายในปีงบประมาณ 2560 โดยโครงการดังกล่าวจะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2560 เป็นต้นไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคู ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐที่ดูแลท้องถิ่นเป็นหลัก ได้ริเริ่มกิจกรรมจัดตั้งเป็นศูนย์หรือแหล่งเรียนรู้ศึกษาเรียนรู้ภายในหน่วยงาน อาทิเช่น การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ พิธีผลเกษตรทางเลือก และการเพาะเห็ด เป็นต้น การริเริ่มจัดตั้งกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านครั้งนี้ เนื่องจากมีชาวบ้านที่มีอาชีพเป็นช่างปั้นชิ้นงานเป็นรูปแบบงานปั้นต่างๆ อยู่ในชุมชนและทาง อบต.บางคู ได้เรียกใช้บริการด้านงานปั้นต่างๆ พอสมควรจึงเกิดความคิดที่จะได้จัดตั้งกลุ่มงานเป็นแหล่งเรียนรู้ขึ้นในหน่วยงานขึ้น โดยมีร่องรอยการสร้างสรรคชิ้นงานทางเครื่องปั้นดินเผาและงานปูนปั้นที่สามารถนำมาต่อยอดริเริ่มการทำเครื่องปั้นดินเผาแนวทางมีเอกลักษณ์พื้นบ้านให้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้อีกกิจกรรมหนึ่งได้เป็นอย่างดี [1]

คณะผู้วิจัยจึงสนใจร่วมพัฒนา และสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาได้เป็นสินค้าของชุมชนที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและสามารถพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนสร้างอาชีพมีรายได้ในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนารูปทรงสินค้าที่มีแนวความคิดสร้างสรรค์จากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- 2.2 เพื่อตกแต่งพื้นผิวรูปทรงสินค้าเครื่องปั้นดินเผาจากลักษณะเอกลักษณ์ในชุมชน
- 2.3 เพื่อคัดเลือกกรุปทรงสินค้าเครื่องปั้นดินเผาส่งเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร วิเคราะห์และประเมินผลงานผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจำนวน 9 รูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการด้านเครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดลพบุรี กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการร้านจำหน่ายสินค้าของประดับตกแต่งบ้าน กลุ่มที่ 5 ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าของตกแต่งบ้าน โดยวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านคุณค่าทางศิลปะหัตถกรรม ด้านสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า ด้านประโยชน์ใช้สอย และวิเคราะห์รวมกันทั้ง 3 ด้าน และนำเสนอรูปแบบที่มีความเหมาะสมที่สุด

ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่ทำการออกแบบ และ 2) การแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะจำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบผลิตภัณฑ์จำนวน 1 คนผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการด้านเครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดลพบุรี จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการร้านจำหน่ายสินค้าของประดับตกแต่งบ้าน จำนวน 1 คน ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าของตกแต่งบ้าน จำนวน 30 คน

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของผลงานการออกแบบรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์ของประดับตกแต่ง ในด้านคุณค่าศิลปะหัตถกรรม ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า และด้านประโยชน์ใช้สอย

3.2 เครื่องมือการวิจัย

เป็นแบบสอบถามการประมาณค่าเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณค่าทางศิลปะหัตถกรรม ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า และด้านประโยชน์ใช้สอย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมจากแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้กลุ่มผู้บริโภคจำนวน 30 คน และ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน ได้รับแบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิธีดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

4.1.1 การสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มชุมชน

4.1.2 การสังเกตและรวบรวมข้อมูลจากร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาและร้านของประดับตกแต่งบ้าน

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

4.2.1 เอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของแจกันและการตกแต่งลวดลาย

4.2.2 เอกสาร ข้อมูล ตำรา วารสารและหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 ภาพประกอบหรือข้อมูลภาพต่างๆ ได้แก่ แจกัน ภาพประกอบของประดับตกแต่ง

4.2.4 ข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรืออินเทอร์เน็ตในส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ

4.3.1 วิเคราะห์จากข้อมูลปฐมภูมิเป็นหลักสำคัญและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ

4.3.2 วิเคราะห์จากความเหมาะสม ได้แก่ ความเหมาะสมในการใช้งาน ความเหมาะสมของ ขนาด รูปทรง ลวดลาย และสัดส่วน องค์ประกอบ แนวความคิดสร้างสรรค์ และควมมีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น เป็นต้น

4.4 การออกแบบและการพัฒนารูปแบบ

4.4.1 ความเหมาะสมตามลักษณะของชุมชนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและประโยชน์ใช้สอย

4.4.2 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนบางคู่ ตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี

4.4.3 การจัดวางองค์ประกอบและความกลมกลืนทางศิลปกรรมและวัสดุที่ใช้ในการผลิต

4.4.4 กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบางคู่ สามารถผลิตสินค้าจำหน่ายได้

4.4.5 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า

4.5 การออกแบบและการเขียนภาพร่างรูปแบบสินค้า

4.5.1 การสร้างจินตนาการและการประมวลที่มาจากแนวความคิดสร้างสรรค์จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

4.5.2 การออกแบบเขียนภาพร่างรูปแบบจากแนวความคิดสร้างสรรค์เป็นแบบร่าง 2 มิติ

4.6 การคัดเลือกรูปแบบเพื่อสร้างต้นแบบ

การคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์แจกันสำหรับตกแต่ง ดำเนินการโดยภายหลังจากการออกแบบร่างแบบ 2 มิติ จากกลุ่มตัวอย่างแบบร่างจำนวน 30 รูปแบบ เพื่อคัดเลือกแบบให้เหลือจำนวน 9 รูปแบบ

4.7 การผลิตสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์

กระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

4.7.1 การเตรียมดิน

4.7.2 การปั้นต้นแบบด้วยมือและแป้นหมุน

4.7.3 การทำแบบพิมพ์ใช้งานด้วยปูนปลาสเตอร์

4.7.4 การเตรียมน้ำดินและการหล่อผลิตภัณฑ์

4.7.5 การตกแต่งพื้นผิวผลิตภัณฑ์ดิบ

4.7.6 การเผาผลิตภัณฑ์ให้สมบูรณ์

5. ผลการวิจัย

5.1 ด้านคุณค่าทางศิลปหัตถกรรม

รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.95 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.72 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.25

5.2 ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า

รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.85 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.61 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.32

5.3 ด้านประโยชน์ใช้สอย

รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 9 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.51 อยู่ในระดับดีมาก รูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 13 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 3.37 และรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกัน แบบที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.18

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นความสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ด้านคุณค่าทางศิลปหัตถกรรม

มรดกตกทอดจากบรรพบุรุษได้สืบทอดต่อกันมา เกิดมิติภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ผ่านการปฏิบัติสร้างสรรค์สร้างกันมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนานจนเกิดทักษะความชำนาญเป็นผลงานหัตถกรรมสำหรับใช้สอยและการดำรงชีวิตของชุมชน มีการปรับปรุงแก้ไขตามยุคสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความสะดวกและประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือนและชุมชน จนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นและมีคุณค่าแก่จิตใจ [2]

6.2 ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า

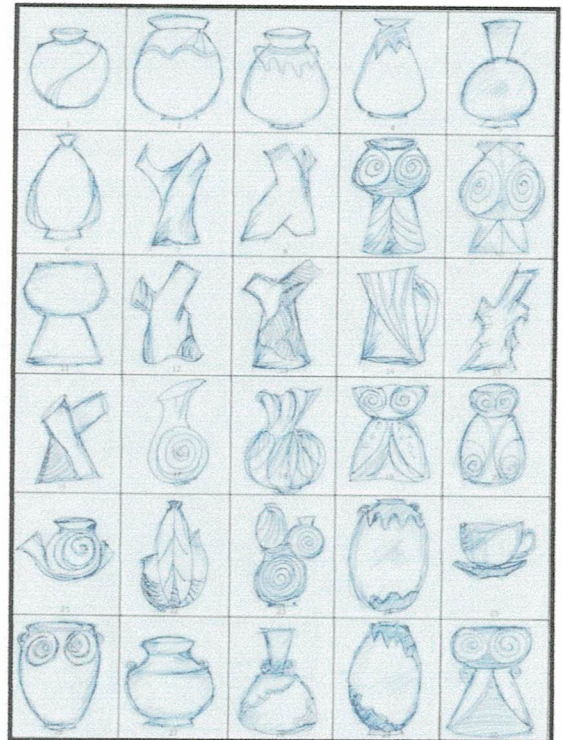
รูปทรง ขนาด สี สัน และพื้นผิวลวดลาย ที่สวยงาม นำใช้ของผลิตภัณฑ์แจกันเครื่องปั้นดินเผา เป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ตัวสินค้ามีโอกาสได้รับความนิยมและเกิดผลดีในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากความสวยงามน่าใช้เป็นลักษณะความพึงพอใจอันดับแรกของผู้ที่ได้เกิดจากการสัมผัสด้วยสายตา ก่อนการตัดสินใจเลือกไว้ครอบครอง การกำหนดรูปทรงและพื้นผิวลวดลายของผลิตภัณฑ์นั้นไม่เหมือนกับการกำหนดรูปทรงในงานจิตรกรรม และงานประติมากรรม ซึ่งสามารถที่จะกำหนดรายละเอียดรูปทรงสีสัน ได้ตามความพึงพอใจของจิตรกร และประติมากร แต่ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ผสมผสานรูปทรงและสีสันลวดลายตามลักษณะหลักการออกแบบหรือองค์ประกอบทางศิลปะ

เข้ามาเกี่ยวข้องรวมทั้งความพึงพอใจของผู้บริโภคร่วมเข้าด้วยกัน ถึงแม้ว่ามนุษย์เรามีการรับรู้และความพึงพอใจในความงามต่างกัน และไม่มีเงื่อนไขกฎเกณฑ์ใดๆ เป็นตัวชี้วัดตายตัว แต่คนส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มมองเห็นทิศทางของความงามไปในทิศทางเดียวกันตามธรรมชาติ เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับของที่ระลึกและของตกแต่งบ้านต่างๆ ความสวยงามก็คือบทบาทหน้าที่ใช้สอยนั่นเอง และความสวยงามสามารถสร้างความประทับใจให้แก่ผู้บริโภคให้เกิดการตัดสินใจเลือกซื้อได้

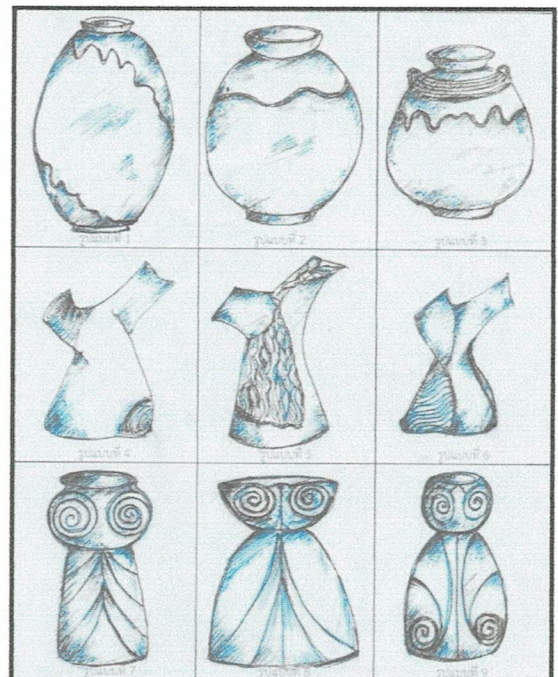
6.3 ด้านประโยชน์ใช้สอย

ลักษณะการใช้งานของมนุษย์ ให้มีความเหมาะสมกับสรีระและลักษณะท่าทาง การลุก นั่ง ยืน เดินและการเคลื่อนไหวของร่างกาย ต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับการใช้งานของมนุษย์ คือมีความสะดวกสบาย เหมาะสมและถูกกับประโยชน์ใช้สอยโดยตรง ทั้งทางด้านจิตวิทยาและสรีระวิทยา ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะเพศ เผ่าพันธุ์ ภูมิสำเนาและสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้สอยผลิตภัณฑ์นั้นๆ เป็นข้อบังคับในการออกแบบสร้าง สรรค์งาน ที่ผู้ใช้ประโยชน์ต้องใช้ร่างกายหรืออวัยวะไปสัมผัส ต้องกำหนดขนาด (Dimension) ส่วนโค้ง ส่วนเว้า ส่วนตรง ส่วนแคบของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างพอเหมาะกับร่างกายหรืออวัยวะของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ เพื่อให้เกิดความถนัดและสะดวกสบายในการใช้ [3]

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์แจกันเครื่องปั้นดินเผาทั้ง 9 รูปแบบโดยพิจารณาทั้ง 3 ด้าน รวมกัน ได้แก่ 1) ด้านคุณค่าทางศิลปะหัตถกรรม 2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า 3) ด้านประโยชน์ใช้สอย ผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายแบบที่ 9 มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 3.77 อยู่ในระดับความคิดเห็นที่ดีมาก ผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายแบบที่ 13 มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นรองลงมา ร้อยละ 3.57 และผลิตภัณฑ์รูปทรงและพื้นผิวลวดลายแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ร้อยละ 3.25 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน แสดงว่า ส่วนมากมีความสนใจในผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผารูปทรงและพื้นผิวลวดลาย แบบที่ 7 มากที่สุด ซึ่งมีรูปทรงกลมมีขนาดปานกลางมีลวดลายปักนกเค้าแมวหรือนกยูงถือเป็นนกประจำถิ่นมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน อันดับรองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์รูปทรงแจกันแบบที่ 5 มีลักษณะเป็นแจกันคล้ายกิ้งก่าของต้นมะขามซึ่งมีพื้นผิวลวดลายเป็นเอกลักษณ์จากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์รูปทรงแจกันแบบที่ 3 มีลักษณะทรงกลมผสมผสานระหว่างลักษณะรูปทรงหม้อและไหมีหู มีเคลือบโหลย้อยเป็นธรรมชาติ งานหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นความสัมพันธ์กันระหว่างศิลปะหัตถกรรมและพื้นบ้านผสมผสานมีการปรับให้เข้ากับวิถีชีวิตของท้องถิ่น จนสร้างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ปรากฏจากอิทธิพลของอุตสาหกรรม โดยทำขึ้นด้วยมือเท่านั้น [4]

รูปที่ 1 การออกแบบภาพร่าง (Idea Sketch) จำนวน 30 รูปแบบ ที่มาแนวความคิดชุมชน : วิถีชีวิตชุมชน ความสมบูรณ์ เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ความคุ้นชิน มีเอกลักษณ์

รูปที่ 2 การคัดเลือกรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ (Sketch Design and Development) จำนวน 9 รูปแบบ

ที่มาแนวความคิดสร้างสรรค์	รูปทรงและลวดลาย ผลิตภัณฑ์สมบูรณ์
นกเค้าแมวหรือนกฮูก เป็นนกประจำถิ่น มีขนาดเล็ก ชอบหากินกลางคืน พบเห็นทั่วไปในชุมชน มีลักษณะรูปร่างกะทัดรัดเคลื่อนไหวได้เร็วขณะจับเหยื่อ อาศัยตามต้นไม้ในหมู่บ้าน กลุ่มชุมชนส่วนใหญ่พบเห็นเป็นประจำ รู้จักคุ้นเคย จึงเป็นที่มาของแนวความคิดสร้างสรรค์นำเอาลักษณะท่าทางและลวดลายของนกเค้าแมวมาจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาประเภทแจกันประดับตกแต่งบ้าน ในลักษณะการลดทอนรูปทรงแบบกึ่งนามธรรมได้อย่างสมบูรณ์ลงตัว ของรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่สวยงามน่าใช้	
ต้นมะขาม ได้แรงบันดาลใจจากต้นมะขามที่มีพื้นผิวและลวดลายโดดเด่นสวยงามเป็นธรรมชาติของต้นไม้ชนิดนี้ พบเห็นแทบทุกบ้านในชุมชน มีความคุ้นเคยและใช้ประโยชน์จากผลมะขามเก็บทำขนม เชื่อม ดอง และกินสด ตลอดจนความเชื่อ ปลูกเป็นต้นไม้มงคลผู้คนเกรงขาม โดยลักษณะรูปทรงของลำต้นผสมผสานกับกิ่งก้านของต้นมะขามนำมาออกแบบรูปทรงและนำธรรมชาติพื้นผิวลวดลายของต้นมะขามมาจัดองค์ประกอบโดยการตัดทอน ลดทอนลงให้มีความเหมาะสม ประณีตสวยงามและสื่อถึงเอกลักษณ์เฉพาะของรูปทรงและพื้นผิวลวดลายธรรมชาติต้นมะขามได้เป็นอย่างดี	

ที่มาแนวความคิดสร้างสรรค์	รูปทรงและลวดลาย ผลิตภัณฑ์สมบูรณ์
ภาชนะดินเผาโบราณของไทย ลักษณะภาชนะดินเผาโบราณส่วนใหญ่มีรูปทรงกลม ฐานใหญ่ปากกว้าง เป็นลักษณะทั่วๆ ไป มีลวดลาย เส้นต่างๆ ประกอบ เพื่อให้เกิดความร่วมยุคสมัย จึงได้พัฒนารูปแบบในลักษณะมีประโยชน์ใช้สอยแบบรูปทรงกลมไหล่แคบ ปากกว้างปานกลาง ประกอบด้วยหู 2 ข้างและเคลือบน้ำเงินอมเขียว ตัดกับสีของรูปทรงแจกันเคลือบเฉพาะส่วนบนเกือบครึ่งของแจกันทิ้งให้ น้ำเคลือบหยดไหลย้อยลงมาตามธรรมชาติได้อย่างสวยงาม	

รูปที่ 3 รูปแบบที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อทำการผลิตสินค้าต้นแบบ จำนวน 3 รูปแบบ

7. บทสรุป

มรดกสืบทอดวิถีชีวิตชุมชน การบูรณาการความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ต้องแสดงออกถึงเอกลักษณ์เฉพาะของศิลปะ หัตถกรรมและวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ เพื่อสร้างผลงานหัตถกรรมพื้นถิ่น โดยต้องศึกษาเรียนรู้ถึงแนวคิดความต้องการ การและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวของชุมชนอย่างถี่ถ้วน การบ่มเพาะช่างฝีมือให้เกิดความประณีต โดยใช้รูปทรงที่เรียบง่าย มีเอกลักษณ์และความคุ้นเคยเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน มีต้นทุนมีวัสดุในท้องถิ่นและแนวทางนำไปสู่ผลสำเร็จในเชิงพาณิชย์ที่ต้องสะท้อนความต้องการของผู้บริโภค กระบวนการที่สอดคล้องกับเครื่องมือ เครื่องจักร การพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้ต้นทุนผลิตง่าย ราคาถูก ประหยัดเวลา และสามารถผลิตได้จำนวนมาก มีคุณภาพและมาตรฐานเท่ากันทุกชิ้น และเข้าถึงศักยภาพของวัสดุก็จะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรหรือวัสดุอย่างคุ้มค่า

8. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 8.1 สามารถมีแนวความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายได้ แต่ต้องศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการผลิต
- 8.2 สามารถออกแบบสร้างสรรค์ผลงานจากสิ่งที่คุ้นเคย ใกล้ตัว เช่น การละเล่น เครื่องมือเครื่องใช้จับสัตว์น้ำหรือการถักทอจักสาน เป็นต้น
- 8.3 สามารถขึ้นรูปด้วยวิธีอื่นได้นอกจากวิธีการปั้นด้วยมือ เช่น การใช้ปั้นหมุน การสร้างแบบพิมพ์ การปั๊ม เป็นต้น
- 8.4 สามารถผลิตในเชิงหัตถอุตสาหกรรมเพิ่มจำนวนได้

9. กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางคู กลุ่มชุมชนบางคูและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ร่วมกิจกรรมวิจัยและกรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลต่างๆ เป็นประโยชน์ด้วยดีตลอดการดำเนินงานวิจัย

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (15 สิงหาคม 2562). ทิศทางการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น. สืบค้นจาก [http://www.cep.go.web/kbo/OTOP50_16% 20 Nov%2006.pp#270](http://www.cep.go.web/kbo/OTOP50_16%20Nov%2006.pp#270)
- [2] ไพเวช วังบอน, “อนาคตของหัตถกรรม,” วารสารไอทีไซด์, ปีที่ 5, หน้า 54-57, 2550.
- [3] วชิรินทร์ จรุงจิตรสุนทร, หลักการและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์, กรุงเทพฯ แอป้าพริ้นติ้งกรุ๊ป, 2548.
- [4] วิบูล ลิ้มสุวรรณ, ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน, พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ บริษัทพับลิคิสิเนสพริ้น จำกัด, 2538.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เกียรติบัตรนี้มอบไว้เพื่อแสดงว่า

พลวัฒน์ เกิดศิริ และ ไกรฤกษ์ ยี่เฮง

ได้นำเสนอผลงานวิจัย แบบบรรยาย (Oral Presentation)

เรื่อง “การพัฒนารูปทรงและการตกแต่งพื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาบางคู่เพื่อผลิตเป็นสินค้าชุมชน

กรณีศึกษา : ชุมชนบางคู่ อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี”

ในการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชภัฏกรุงเก่า” ครั้งที่ ๔

วันที่ ๑๖ - ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูลิทธิ์ ประดับเพชร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา